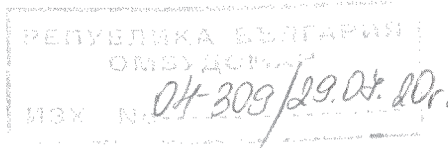
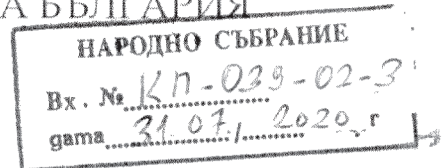

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: Становище на омбудсмана на Република България относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 002-01-27, внесен от Министерския съвет на 07.07.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

На основание чл. 9, ал. 1, т. 6 от Правилника за организацията и дейността на омбудсмана изразявам следното становище относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 002-01-27, внесен от Министерския съвет на 07.07.2020 г. (ЗИД на ЗУБ).

На първо място бих желала да обърна внимание, че институцията на омбудсмана, в работата си като независим орган за мониторинг за защита на правата на децата, неизменно следи темата за представителството на непридружените деца, търсещи или получили международна закрила и многократно е посочвала необходимостта от подобряване на института.

По отношение на предложението за промяна на чл.25 от ЗИД на Закона за убежището и бежанците като омбудсман подкрепям законодателните усилия за гарантиране правата на непридружените деца, като във всяко свое становище по тази тема съм подчертавала значението за състоянието на правата им именно от института на представителството им. Затова намирам направените предложения за въвеждане на нов законодателен подход за навременни и важни. Вярвам, че новият механизъм ще подобри

закрилата на непридружените деца в България и ще осигури защита на най-висшия им интерес.

Смятам, че така направените предложения в чл. 25 от ЗИД на ЗУБ за използване на ресурса на адвокатите от Регистъра за правна помощ при Националното бюро за правна помощ за осъществяване на представителството на непридружените деца, безспорно ще запълни правния вакуум на представителството, в който години наред наблюдаваме редица проблеми. Наблюдаваме, че често не се осигурява подходяща подкрепа и защита на непридружените деца, като има деца без представител или назначеният представител е формален, няма връзка с детето, не осъществява личен контакт с него, а работи единствено по документи. Има ограничен ресурс от независими и квалифицирани представители, липса на систематично обучение на представителите, което се подчертава в редица мониторингови доклади.

Адвокатите от регистъра за правна помощ при Националното бюро за правна помощ могат да гарантират независимост и безпристрастност, както и липсата на конфликти между тях и детето. Това обаче изисква и специфични знания и умения, свързани с правата на детето и механизмите за неговата закрила. Затова трябва да бъдат въведени изисквания, свързани с техния професионален опит, компетентности и квалификация. В общата рамка от изисквания са и възможностите им за включване в курсове за обучение, което трябва да бъде системно и последователно.

Нормативно закрепените в ЗУБ задължения и отговорности на представителите са широки, като включва: грижа за правните интереси на малолетния и непълнолетния чужденец, в производствата по предоставяне на международна закрила до тяхното приключване с влязло в сила съдебно решение; представителство пред всички административни органи, в т.ч. социални, здравни и образователни институции, с оглед защита на най-добрия интерес; процесуално представителство във всички производства пред административни и съдебни органи. Това представителство може да бъде в дълъг период от време – до навършване на пълнолетие на малолетния или непълнолетния чужденец, което на практика доближава представителството до професионален и дългосрочен ангажимент. Това налага определяне на ясни правила за взаимодействие между представителят и самото дете, както и механизъм за ефективен надзор и мониторинг на качеството на представителството на непридружените деца.

В допълнение на гореизложеното, системата за представителство трябва да гарантира спазването на основните принципи: участие на детето; устойчивост; отчетност; качество; независимост и безпристрастност, недискриминация.

На следващо място бих искала да посоча, че предложеното изменение на чл. 35 от Закона за убежището и бежанците, с което се изисква чужденецът в срок до 30 дни след вписване в регистъра на населението да подаде заявление за издаване на български лични документи, следва да бъде прецизирано. Посоченото предложение не решава практическите проблеми, валидни и към настоящия момент, пред които са изправени лицата, получили международна закрила. Те са поставени в невъзможност да сключат договор за наем без да притежават документ за самоличност, но паралелно с това е невъзможно да им се издаде документ за самоличност без да бъдат вписани в регистъра на населението.

В заключение се надявам изложените в настоящото становище предложения и аргументи да бъдат обсъдени и взети предвид при разглеждането на законопроекта и с които се цели да се подобрят гаранциите за правата на търсещите международна закрила лица.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА,
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

